(REVISED COURSE-OLD PATTERN)

(3 Hours) [Total Marks : 100

N.B : (1) Question No.1 and 2 are **compulsory** and carry 20 Marks and 16 Marks respectively.
(2) Attempt any **four** questions from the rest ,carrying 16 marks each.
(3) Working notes should form part of your answer.
(4) Proper Presentation and neatness is essential.
(5) Use of simple **calculator** is allowed.

1. Following is the Balance Sheet of M/s Parag Ltd. as on 31st March, 2014. **20**

Balance Sheet as on 31st March, 2014

Liabilities	Amount ₹	Assets	Amount ₹
Equity Share Capital	2,00,000	Machinery	5,92,000
12% Preference Share Capital	3,60,000	Investments	2,24,000
General Reserve	1,40,000	Stock	2,02,000
16% Debentures	2,40,000	Bills Receivable	40,000
Trade payables	2,44,000	Trade Receivables	98,000
Bank Overdraft	40,000	Cash and Bank	76,000
Provision for Income Tax	36,000	Profit and Loss Account	28,000
	12,60,000		**12,60,000**

Sales for the year- ₹ 14,00,000; Gross Profit Rate- 25% and Opening Stock- ₹ 2,18,000.
Profit Before Tax for the year ending 31st March, 2014 is ₹ 4,20,000.

(1) You are required to compute the following ratios :—
(i) Current Ratio
(ii) Stock Turnover Ratio
(iii) Proprietory Ratio
(iv) Capital Gearing Ratio
(v) Debt Equity Ratio.
(vi) Return on Capital Employed.

(2) Comment on Current Ratio in brief

<u>Note</u> : Vertical Balance Sheet not expected.

[TURN OVER

2. (a) Fill in the Blanks:— **8**

- As per MIS, Strategic Decisions are taken by ________ level Managers.
- Public Deposits are _________ Loans.
- Operating Profit = Gross Profit less _________.
- Standard Current Ratio is _________.
- Margin of Safety is _________ to Net Current Assets to get Working Capital.
- Redemption of Preference Shares is considered as Cash Flow from _________ Activity.
- In Common Size Balance Sheet _________ is considered equal to 100 %.
- Payback Period is the time required to recover _________ Investment.

(b) State whether the following statements are **True** or **False** :— **8**

- A project with shorter payback period should be accepted.
- MIS is a Computer based Information System.
- Unclaimed Dividend is a Fictitious Asset.
- Stock of Finished Goods should be valued at Cost of Production.
- Sale of Machinery is a Cash Inflow from Financing Activities.
- Liquid Ratio indicates the company's ability to meet its Long Term Liabilities.
- Profit on Sale of Machinery is an Operating Income
- Working Capital is excess of Current Assets over Current Liabilities.

3. The following balances appear in the books of M/s. Rajendar & Sons. as on 31st March, 2014. You are required to prepare a Vertical Balance Sheet for financial analysis. **16**

Particulars	**Amount**
Provision for Income Tax	8,000
Advance Tax	9,000
Marketable Investments	5,000
Profit & Loss Account - Credit Balance	8,000
Equity Share Capital	40,000
Bank Overdraft	9,000
Loan from bank	17,500
Machinery	26,000
Preliminary expenses	1,500
Sundry Debtors	9,000
General Reserve	7,000
Sundry Creditors	4,000
Stock	15,000
Building at Cost less Depreciation	20,000
Cash and Bank	8,000

4. Siddhi Industries Ltd, has an investment proposal of ₹ 30 lakhs. **16**
The expected cash inflows and present value factors are :—

Year	**Inflow**	**P.V factor@ 10%**
I	5,25,000	0.909
2	5,25,000	0.826
3	6,00,000	0.751
4	6,00,000	0.683
5	6,75,000	0.621
6	6,75,000	0.564
7	7,50,000	0.513
8	7,50,000	0.467
9	6,00,000	0.424
10	4,50,000	0.386

You are required to ascertain :—

(a) Payback Period

(b) Net Present Value @10%

(c) Profitability Index @ 10%.

5. Complete the following Trend Income Statement of M/s Joshi Ltd. for the year ended 31st March. **16**

Particulars	Amount				Trend %			
	2011	**2012**	**2013**	**2014**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Net Sales	?	4800	?	4000	100	120	80	100
less: Cost of Goods Sold	?	?	2560	3000	100	110	100	?
= Gross Profit	1440	?	640	?	100	?	44.44	?
Add: Non- Operating Income	300	180	270	?	100	60	90	50
less: Non-Operating Expenses	20	?	16	32	100	40	?	160
= Profit before Interest & Tax	1720	2156	894	1118	100	?	?	65
less: Interest	?	80	240	120	100	?	600	?
= Profit Before Tax	1680	?	654	?	100	?	?	59.40
less : Tax	840	?	?	499	100	?	38.93	?
= Profit After tax	840	1038	327	?	100	?	?	59.40
less : Dividend	20	?	18	6	100	?	90	30
= Net Earnings	820	820	309	493	100	100	?	?

[TURN OVER

6. The Balance Sheets of M/s Tulip Ltd are as follows :— **16**

Balance Sheets

Liabilities	2013	2014	Assets	2013	2014
Equity Share Capital	3,00,000	4,00,000	Goodwill	1,15,000	90,000
8% Redeemable Preference Share Capital	1,50,000	1,00,000	Land & Building	2,00,000	1,70,000
			Machinery	80,000	2,00,000
General Reserve	40,000	70,000	Stock	77,000	1,09,000
Profit & Loss	30,000	48,000	Sundry Debtors	1,60,000	2,00,000
Sundry Creditors	55,000	83,000	Bills Receivable	20,000	30,000
Bills Payable	20,000	16,000	Cash at Bank	10,000	8,000
Provision for Income Tax	40,000	50,000	Cash in Hand	15,000	10,000
Proposed Dividend	42,000	50,000			
	6,77,000	**8,17,000**		**6,77,000**	**8,17,000**

Additional information :—

1. Depreciation of ₹ 10,000 and ₹ 20,000 have been charged on Machinery and Land & Building respectively.
2. An Interim Dividend of ₹20,000 has been paid in 2014.
3. ₹ 35,000 Income Tax was paid during the year 2014.

You are required to prepare Cash Flow Statement for the year ended 2014 in accordance with AS-3, using Indirect Method.

7. Following is the Revenue Statement of M/s Sushil Ltd. :— **16**

Trading, Profit and Loss Account for the year ending 31st March, 2014.

Particulars	Amount	Particulars	Amount
To Opening Stock	54,300	By Sales	5,40,000
To Purchases	3,27,150	By Closing Stock	84,000
To Carriage Inward	8,550	By Interest received	5,400
To Office Expenses	90,000		
To Sales Expenses	27,000		
To Loss on Sale of Fixed Assets	2,400		
To Net Profit c/d	1,20,000		
	6,29,400		**6,29,400**

Calculate the following ratios :—

(i) Selling Expenses Ratio
(ii) Stock Turnover Ratio
(iii) Operating Ratio
(iv) Net Profit Before Tax Ratio
(v) Gross Profit Ratio.

Give your comments on Gross Profit Ratio.

Note : Vertical Revenue Statement need not be prepared.

8. You are required to prepare a statement showing the working capital required to finance the level of activity of 15,000 units per year from the following information :— **16**

1. Raw-materials are in stock on an average for 2 months.
2. Materials are in process on an average for half a month.
3. Finished Goods are in stock on an average for one month.
4. Credit allowed by the suppliers is 3 months of purchase of raw-materials and credit allowed to customers is 5 months.
5. Lag in payment of Wages and Overheads is one month.
6. Provide a margin of safety at 10%.
7. Debtors are valued at selling price.
8. Activities are spread evenly throughout the year :—

   Cost per unit :—
   Raw- material - ₹. 16
   Wages - ₹. 08
   Overheads - ₹. 12
   Profit is 25% on Cost.

9. Write short notes on any **four** of the following :— **16**

(a) Role of Management Information System (MIS) in business.
(b) Payback Period.
(c) Characteristics of Management Information System (MIS).
(d) Comparative Financial Statements.
(e) Creditors Turnover Ratio.

(मराठी रुपांतर)

(सुधारित अभ्यासक्रम – जूना आकृतीबंध)

(३ तास) एकूण गुण : १००

सूचना : (१) प्रश्न क्रमांक **१** आणि २ **अनिवार्य** असून त्यांना अनुक्रमे २० व **१६ गुण** आहेत.
(२) शेष प्रश्नांतून कोणतेही **चार** प्रश्न सोडवा, त्यांना प्रत्येकी **१६ गुण** आहेत.
(३) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
(४) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
(५) साधे **गणकयंत्र** वापरावे.

१. पराग लि. चे ३१ मार्च २०१४ चे ताळेबंद खालील प्रमाणे आहे. २०

ताळेबंद

देयता	₹	**मालमत्ता**	₹
सामान्यभाग भांडवल	२,००,०००	संयंत्र	५,९२,०००
१२% अग्रहक्क भाग भांडवल	३,६०,०००	गुंतवणूक	२,२४,०००
साधारण निधी	१,४०,०००	मालसाठा	२,०२,०००
१६% कर्ज रोखे	२,४०,०००	येणे हुंड्या	४०,०००
देणी	२,४४,०००	येणी	९८,०००
बँक अधिकर्ष	४०,०००	रोख व बँक शिल्लक	७६,०००
आयकर तरतूद	३६,०००	नफा व तोटा खाते	२८,०००
	१२,६०,०००		१२,६०,०००

वर्षभरातील विक्री – ₹ १४,००,०००; ढोबळ नफ्याचे प्रमाण – २५%, आरंभिचा मालसाठा – ₹ २,१८,०००. ३१ मार्च २०१४ चा कर पूर्व निव्वळ नफा ₹ ४,२०,०००.

(१) तुम्हास खालील अनुपात काढावयाचे आहेत.
- (अ) चालु अनुपात
- (ब) साठा उलाढाल अनुपात
- (क) स्वामित्व अनुपात
- (ड) पुंजी प्रमाण अनुपात
- (इ) कर्ज भांडवल अनुपात
- (फ) भाग भांडवलावरील परतावा.

(२) चालु अनुपातावर थोडक्यात लिहा.

उभ्या स्वरुपातील पत्रक अपेक्षीत नाही.

[TURN OVER

२. (अ) रिकाम्या जागा भरा. ८

- व्यवस्थान माहिती पध्दतीनुसार धोरणात्मक निर्णय ________ व्यवस्थापक घेतात.
- स्वीकृत ठेवी ह्या ________ कर्ज असतात.
- कार्यवाहिन निवळ नफा = ढोबळ नफा वजा ________ .
- प्रमाणबध्द चालु अनुपात हा ________ असतो.
- खेळते भांडवल काढण्यासाठी, सुरक्षातरतूद ही निवळ चालुमालमत्तेस ________ जाते.
- अग्रहक्क भाग भांडवलाचे विमोचन हे रोख प्रवाह पत्रकात ________ क्रिया मानली जाते.
- सामान्य आकाराच्या ताळेबंद पत्रकात ________ हे १००% मानले जाते.
- परतावा कालावधी म्हणजे ________ गुंतवणुकीच्या पुनःप्राप्तीला लागणारा कालावधी.

(ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा. ८

- प्रकल्प निवडताना अल्पमुदतीच्या प्रकल्पाला प्राधान्य द्यावे.
- व्यवस्थापन माहिती पध्दती ही संगणक आधारित माहिती पध्दती आहे.
- न नेलेला लाभांश ही काल्पनीक मालमत्ता आहे.
- तयार मालाचे मूल्यांकन हे उत्पानद खर्चावर आधारित आहे.
- संयंत्राची विक्री हा वित्तिय क्रियेमुळे झालेला रोख अंतःप्रवाह आहे.
- चालू अनुपात हा कंपनीची दीर्घ मुदतीची देय क्षमता दर्शवितो.
- संयंत्र विक्रीवरील नफा हा कार्यवाहीन उत्पन्न आहे.
- चालू मालमत्ता वजा चालू देणी म्हणजेच खेळते भांडवल.

[TURN OVER

३. राजेंद्र ऑण्ड सन्स च्या पुस्तकात ३१ मार्च २०१४ अखेर खालील बाबी दिसतात. उभ्या प्रारुपात ताळेबंद करा. १६

तपशील	₹
आयकर तरतूद	८,०००
आगावू कर	९,०००
बाजारी गुंतवणूक	५,०००
नफा तोटा खाते (जमा)	८,०००
सामान्य भाग भांडवल	४०,०००
बँक अधिकर्ष	९,०००
बँक कर्ज	१७,५००
संयंत्र	२६,०००
प्राथमिक खर्च	१,५००
विविध ऋणको	९,०००
साधारण निधी	७,०००
विविध धनको	४,०००
मालसाठा	१५,०००
इमारत परिव्यय वजा घसारा	२०,०००
रोख आणि बँक शिल्लक	८,०००

४. सिध्दी लि. कडे ₹३० लाख गुंतविण्यासाठी प्रस्ताव आहे अपेक्षित रोख अंत:प्रवाह आणि त्याचे सद्य मुल्य खालील प्रमाणे आहे. १६

साल	रोख प्रवाह	१ ₹ च सद्य मुल्य @ १०%
१	५,२५,०००	०.९०९
२	५,२५,०००	०.८२६
३	६,००,०००	०.७५१
४	६,००,०००	०.६८३
५	६,७५,०००	०.६२१
६	६,७५,०००	०.५६४
७	७,५०,०००	०.५१३
८	७,५०,०००	०.४६७
९	६,००,०००	०.४२४
१०	४,५०,०००	०.३८६

वरील माहितीवरुन खालील बाबींची उत्तरे द्या :–

(१) परतावा कालावधी

(२) निव्वळ सद्य मूल्य @ १०%

(३) नफा क्षमता निर्देशांक @ १०%.

५. मे. जोशी ली. चे कलदर्शक पत्रक प्रमाणे आहे. त्यातील रिकाम्या जागा भरा. १६

तपशील	₹				%			
	२०११	२०१२	२०१३	२०१४	२०११	२०१२	२०१३	२०१४
एकूण विक्री	?	४८००	?	४०००	१००	१२०	८०	१००
वजा : विक्री खर्च	?	?	२५६०	३०००	१००	११०	१००	?
ढोबळ नफा	१४४०	?	६४०	?	१००	?	४४.४४	?
अधिक : अकार्यवाहिन उत्पन्न	३००	१८०	२७०	?	१००	६०	९०	५०
वजा : अकार्यवाहिन खर्च	२०	?	१६	३२	१००	४०	?	१६०
व्याज आणि करपूर्व नफा	१७२०	२१५६	८९४	११९८	१००	?	?	६५
वजा : व्याज	?	८०	२४०	१२०	१००	?	६००	?
= करपूर्व नफा	१६८०	?	६५४	?	१००	?	?	५९.४०
वजा : कर	८४०	?	?	४९९	१००	?	३८.९३	?
= करोत्तर नफा	८४०	१०३८	३२७	?	१००	?	?	५९.४०
वजा : लाभांश	२०	?	१८	६	१००	?	९०	३०
= निव्वळ मिळकत	८२०	८२०	३०९	४९३	१००	१००	?	?

[TURN OVER

६. टयुलिप लि. ची ताळेबंद पत्रक खालील प्रमाणे आहेत. १६

ताळेबंद

देयता	२०१३	२०१४	मालमत्ता	२०१३	२०१४
सामान्य भाग भांडवल	३,००,०००	४,००,०००	नावलौकिक	१,१५,०००	९०,०००
८% विमोचनीय अग्रहक्क	१,५०,०००	१,००,०००	जमीन व इमारत	२,००,०००	१,७०,०००
भाग भांडवल			संयंत्र	८०,०००	२,००,०००
साधारण निधी	४०,०००	७०,०००	मालसाठा	७७,०००	१,०९,०००
नफातोटा खाते	३०,०००	४८,०००	विविध ऋणको	१,६०,०००	२,००,०००
विविध धनको	५५,०००	८३,०००	येणे हुंड्या	२०,०००	३०,०००
देय हुंड्या	२०,०००	१६,०००	रोख शिल्लक	१०,०००	८,०००
करासाठी तरतूद	४०,०००	५०,०००	बँक शिल्लक	१५,०००	१०,०००
प्रस्तावित लाभांश	४२,०००	५०,०००			
	६,७७,०००	८,१७,०००		६,७७,०००	८,१७,०००

इतर माहिती :–

१. संयंत्रावर ₹ १०,००० व जमीन आणि इमारतीवर ₹ २०,००० या प्रमाणे घसारा आकारण्यात आला आहे.

२. ३१ मार्च २०१४ साली दिलेला हंगामी लाभांष ₹२०,०००.

३. २०१४ साली भरलेला आयकर ₹ ३५,०००.

२०१४ साठी ए. एस ३ प्रमाणे (अप्रत्यक्ष पध्दतीने) रोख प्रवाह पत्रक तयार करा.

७. सुशिल लि. चे ३१ मार्च २०१४ चे अखेरचे नफा तोटा खाते खालील प्रमाणे आहे. १६

नावे	₹	जमा	₹
आरंभिचा मालसाठा	५४,३००	विक्री	५,४०,०००
खरेदी	३,२७,१५०	अखेरचा मालसाठा	८४,०००
खरेदी वाहतुक भाडे	८,५५०	मिळालेले व्याज	५,४००
कार्यालयीन खर्च	९०,०००		
विक्री खर्च	२७,०००		
स्थिर मालमत्ता विक्रीवरील तोटा	२,४००		
निव्वळ नफा	१,२०,०००		
	६,२९,४००		६,२९,४००

तुम्हास खालील अनुपात काढावयाचे आहेत.

(१) विक्री खर्च अनुपात
(२) साठा उलाढाल अनुपात
(३) कार्यवाहीन अनुपात
(४) निव्वळ नफा (करपूर्व) अनुपात
(५) ढोबळ नफा अनुपात

ढोबळ नफा अनुपातावर थोडक्यात लिहा.
उभ्या स्वरुपातील पत्रक अपेक्षित नाही.

८. खालील माहितीवरुन १५,००० नगांसाठी (प्रतिवर्ष) अंदाजित खेळते भांडवल पत्रक तयार करा. १६

१. कच्चा मालसाठा २ महिन्याचा आहे.
२. माल प्रक्रियेचा कालावधी १/२ महिन्याचा आहे.
३. तयार मालसाठा १ महिन्याचा आहे.
४. कच्चा माल ३ महिन्याच्या उधारीवर आहे व ग्राहकांना ५ महिन्याची उधारी दिली आहे.
५. मजूरी व उपरी परिव्यय १ महिन्याच्या अंतराने दिले जाते.
६. १०% सुरक्षा तरतूद ठेवावी.
७. ऋणको विक्रीवर काढावे.
८. उत्पादन व विक्री वर्षभर समप्रमाणात असेल.
९. परिव्यय पत्रक प्रति नग

तपशील	
कच्चा माल	– ₹ १६
मजूरी	– ₹ ०८
उपरी परिव्यय	– ₹ १२

नफा एकूण परिव्ययावर २५%.

९. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**). १६

(१) व्यवस्थापन माहिती पध्दतीची उद्योगातील भूमिका
(२) परतावा कालावधी
(३) व्यवस्थापन माहिती पध्दतीची वैशिष्ट्ये
(४) तुलनात्मक आर्थिक पत्रक
(५) धनको उलाढाल अनुपात.